

Parlamentul
Republicii Moldova

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

PLS nr. 25
01 iunie 2022

**Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (*Legea cu privire la energetică nr.174 din 21 septembrie 2017, Legea cu privire la eficiența energetică nr.139 din 19 iulie 2018*).

Anexe:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
P.D.P. Nr.	<i>212</i>
" <i>01</i> "	<i>06</i> 20 <i>22</i>
Ora	

Deputat în Parlament

P. Burduja
A. Reidman
V. Batrancea
V. Odnoshtenko
I. Kotsal
G. Ferreclita
T. Curescu

LEGE

privind modificarea unor acte normative

În temeiul articolului 72 aliniat (3) litera c) din Constituția Republicii Moldova, precum și a articolului 10 aliniat (3) litera v) din Legea nr.100 cu privire la actele normative, dat fiind ineficiența Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică manifestată prin managementul defectuos în implementarea politicii statului privind reglementarea în sectoarele energetice, asigurarea reglementării și monitorizării funcționării eficiente a pieței de energie și desfășurarea activităților în sectoarele energetice, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea cu privire la energetică nr.174 din 21 septembrie 2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 620) cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alin.(1) lit.i), textul: „Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică” se exclude;
2. Articolul 5 alin.(1) se completează cu litera d¹), cu următorul cuprins:
„d¹) reglementează și monitorizează activitățile din sectoarele energeticii”;
3. Capitolul III se abrogă;

Art. II – În conținutul Legii cu privire la eficiența energetică nr.139 din 19 iulie 2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art. 476) cu modificările și completările ulterioare, pe tot parcursul legii, textul: „Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică” la toate formele gramaticale se substituie cu textul: „Ministerul Economiei și Infrastructurii” la forma gramaticală corespunzătoare.

Art. III – Dispoziții finale și tranzitorii

1) Atribuțiile, drepturile și obligațiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de instituție absorbită, trec integral către Ministerul Economiei și Infrastructurii, în calitate de autoritate absorbantă;

2) Transmiterea integrală a patrimoniului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică către Ministerul Economiei și Infrastructurii se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015;

3) Transferul și/sau disponibilizarea angajaților Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică se va efectua în conformitate cu prevederile legislației muncii.

4) Guvernul, în termen de 30 zile de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative a fost elaborat și înaintat de către un grup de deputați din Frațiunea Parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor, în conformitate cu art.47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Condițiile care au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite rezidă în disfuncționalitatea și ineficiența managerială a Agenției Naționale pentru Reglementarea în Energetică în calitatea sa de autoritate națională de reglementare investită cu competențe de reglementare și de monitorizare a activităților din sectoarele energiei, prin urmare dizolvarea Agenției și transferul competențelor acesteia către o subdiviziune specializată din cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii.

A priori, privite din perspectiva eficienței, argumentele referitoare la ineficiența Agenției sunt conturate de politica tarifară și a prețurilor a tuturor produselor sectorului energetic. Or, această atribuție este una expres reglementată de art.12 din Legea nr.174/2017: „promovează o politică tarifară echitabilă și argumentată economic, prin elaborarea și aprobarea metodologiilor de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor și prețurilor reglementate, în baza unor criterii transparente, obiective și nediscriminatorii, în conformitate cu legile sectoriale;”.

În acest sens, rezumând realitățile de pe piața produselor energetice din ultima perioadă, obținem următoarea imagine: în prim plan aceasta denotă o sarcină economico-financiară nesustenabilă pentru cetățeni. Mai mult ca atât capacitatea reală de debitare a bugetelor fiecărui cetățean deseori este sub costul total al taxelor și tarifelor impuse de autorități, furnizori și prestatori de servicii energetice.

Vom aduce în lumină cifre reale care conturează situația *de facto*, la 28 ianuarie curent, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), a aprobat proiectul nr.236 de Hotărâre cu privire la „prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” pentru anul 2022”, prin care „Prețul gazelor naturale furnizate la punctele de ieșire din rețelele de

distribuție de presiune joasă”, cu alte cuvinte, prețul pentru consumatorul casnic a fost stabilit – 14,06 lei (fără taxa pe valoare adăugată) pentru un metru cub de gaz. Asta în timp ce, potrivit hotărîrii abrogate, care a servit pentru calcularea tarifelor pînă la adoptarea hotărîrii 236, prețul stabilit a fost – 11.08 lei pentru un metru cub de gaz.

Astfel, în hotărîrea ANRE¹, a fost stabilită intrarea în vigoare a tarifelor² pentru consumatori, din 1 ianuarie 2022 (cu efect retroactiv).

Complementar, pentru tariful energiei electrice, consumatorul achită pînă în prezent prețul de 1,51 lei/kWh, iar furnizorii solicită stabilirea unui tarif de 2.79 lei/kWh.

În ceea ce privește prețurile produselor petroliere, deși din anul 2018, agenția nu mai reglementează prețurile la produsele petroliere, ci doar rata rentabilității pentru companii, care nu poate depăși 10%. Totuși, în semestrul I al anului 2022, prețul carburanților a explodat cu cca.50%, constituind în prezent în mediu 30 lei/litru.

Complementar, potrivit raportului de audit al companiei pentru anul 2021, au fost descoperite mai multe carențe în activitatea acestei instituții. Ele se referă la neluarea măsurilor legate de diminuarea tarifelor, care au creat profituri de 30 milioane de lei în 2021. Banii sunt utilizați pentru procurarea și închirierea imobilelor de lux, dar cetățeanul suferă și zilnic achită în bugetul de stat suplimentar 1,50 de lei doar pentru TVA.

În plus, potrivit Legii nr.174/2017, bugetul Agenției se aprobă anual, pînă la 25 noiembrie, de către Consiliul de administrație în limita necesității asigurării unei activități conforme, precum și a independenței sale financiare. Mărimea plăților regulatorii nu va depăși 0,3 la sută din veniturile indicate la alineatul (3).

Actualmente, profitul net pentru anul 2021, potrivit Raportului de audit³, constituie 29 milioane lei, iar activele și capitalurile proprii 51,6 milioane lei, aceste sume fiind obținute din acel 0,3 la sută din plățile regulatorii. Altfel spus, din sumele percepute de către furnizori de la cetățeni, care ulterior sunt transferate către Agenție în condițiile art.11 și 12 din Legea nr.174/2017.

Altfel spus, din sumele achitate de către cetățeni pentru: energie electrică, gaze naturale, energie termică, produse petroliere, servicii de alimentare cu apă și canalizare, cota 0.3% - constituie „dijma” achitată către ANRE.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului rezidă în preluarea atribuțiilor și competențelor Agenției Naționale pentru Reglementarea în Energetică de către

¹ <https://www.anre.md/proiecte-supuse-aprobarii-3-28>

² <https://www.anre.md/proiecte-supuse-aprobarii-3-28>

³ <https://www.anre.md/storage/upload/administration/reports/933/Raportul%20Auditului%20Independent.pdf>

Ministerul Economiei și Infrastructurii. Precum și înlăturarea practicii vicioase de percepere a plăților regulatorii de 0,3 la sută din veniturile furnizorilor.

4. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea și implementarea ulterioară a proiectului de lege este conturată de faptul că adoptarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul respectiv urmează să fie plasat spre consultare publică pe portalul Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, în ordinea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

